

קורס מספר : 286.4320
שנת הלימודים : תשע"ו 2016
תוכנית MPH סימסטר ב'

סילבוס קורס : השפעת מאפיינים חברתיים על בריאות

מרצה - פרופ' אורנה בראון- אפל
קורס סמינריון

מטרת העל של הקורס : מטרת הקורס להציג את שטחי המחקר והדילמות הכלולים באפידמיולוגיה חברתית וחשיבותם להבנת התהליכים והגורמים החברתיים התומכים בפערים בבריאות בחברה לאורך החיים.

מבנה הקורס : הרצאות, דיונים בכיתה, מפגש של שעתים פעם בשבוע.
מתודולוגיה : במשך הסימסטר הסטודנטים ידרשו להציג דיון בכיתה, לקרוא מאמרים ובסוף הסימסטר יגישו הסטודנטים עבודה או סמינריון בנושא שיבחרו.
הערכת הקורס : הצגות בכיתה : 20%
השתתפות בדיונים בכיתה 20%
סמינריון או מבחן- יוחלט בכיתה : 60%
הגשת העבודה או סמינריון לא יאוחר מה 1 לספטמבר 2016
תוכן הקורס :

מספר	תאריך	נושא
1.	2.3.16	היסטוריה של אפידמיולוגיה חברתית, תאור הנושא
2.	9.3.16	פערים בבריאות בחברה
3.	16.3.16	רמות סוציו אקונומיות ובריאות
4.	23.3.16	הון חברתי ובריאות
5.	30.3.16	מגדר, מוצא, גזע ובריאות
6.	6.4.16	רשתות חברתיות ותמיכה חברתית ובריאות
7.	13.4.16	המודל הסלוטוגני
8.	4.5.16	הגירה ובריאות
9.	18.5.16	אפליה ובריאות
10.	25.5.16	תעסוקה אבטלה ובריאות

הצגות סטודנטים	1.6.16	.11
מכניזמים ביולוגים המסבירים את הקשרים בין בריאות ומאפיינים חברתיים	8.6.16	.12
סיכום והשלמות	15.6.15	.13

ספרות מומלצת:

- Berkman LF, Kawachi I. (2003). Social Epidemiology. Oxford University Press.
אי שוויון בבריאות ומדרג חברתי-כלכלי
- Adler, N. E., Boyce, T., Chesney, M. A., Cohen, S., Folkman, S., Kahn, R. L., et al. (1994). Socioeconomic-Status and Health - the Challenge of the Gradient. *American Psychologist*, 49(1), 15-24.
- Banks, J., Marmot, M., Oldfield, Z., & Smith, J. P. (2006). Disease and disadvantage in the United States and in England. *JAMA*, 295(17), 2037-2045.
- Kunst, A. E., Bos, V., Lahelma, E., Bartley, M., Lissau, I., Regidor, E., et al. (2005). Trends in socioeconomic inequalities in self-assessed health in 10 European countries. *Int J Epidemiol*, 34(2), 295-305.
- Adler, N. E., Rehkopf DH.,. (2008). US disparities in Health: descriptions, causes, and mechanisms. *Annual Reviews of public health*. 29:235-252
מגדר ובריאות
- Stanistreet D, Bambra C, Scott-Samuel A. (2005). Is patriarchy the source of men's higher mortality? *J Epidemiology Community Health* 59;873-876.
תמיכה חברתית
- Berkman LF, Kawachi I. (2003). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 7
- Kawachi I. Berkman LF. (2001). Social ties and mental health. *Journal of Urban Health*. 78: 458-467.
- Young FW. (2004). Social determinants, social support and health: a critique. *Social Theory & Health*, 2, 142-152.
- Glanz K, Rimer BK, Viswanath, K. (eds.) (2008). Health behavior and health education Theory, research and practice. Chapter 9- Social networks and social support. P- 189-210
- המודל הסלוטוגני של אנטונובסקי
- Antonovsky A. (1996) The salutogenic model as a theory to guide health promotion. *Health Promotion International* 11;11-18.

הגירה

- Abraido-Lanza, et al (1999). The Latino mortality paradox: A test of the "Salmon bias" and healthy migrant hypotheses. *American Journal of Public Health*. 89: 1543-1548

הון חברתי

- Berkman LF, Kawachi I. (2003). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 8
- Baron-Epel, O., Weinstein, R., Haviv-Mesika, A., Garty, N., Green, SM. (2008). Individual-level analysis of social capital and health: a comparison of Arabs and Jewish Israelis. *Social Science & Medicine*, 66(4); 900-910.

• אברהם פוין, חוסן הקהילה הון חברתי בקיבוץ. 2007, יד טבנקין, מרכז מחקר, רעיוני של התנועה הקיבוצית. אפליה

- Berkman LF, Kawachi I. (2003). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 3
- Williams, Neighbors, Jackson. 2003. Racial/Ethnic discrimination and health: findings from community studies. *American J of Public Health* 93 (2);200-208.
- Baron-Epel, O., Kaplan, G., Moran, M. (2010). Perceived discrimination and health related quality of life among Arabs, immigrants and veteran Jews in Israel. *BMC Public Health*, 10;282.

תעסוקה ובריאות

- Berkman LF, Kawachi I. (2003). Social Epidemiology. Oxford University Press. Chapter 5
- Marmot MG, Bosma H, Hemingway H, Brunner E, Stansfeld S. (1997). Contribution of job control and other risk factors to social variations in coronary heart disease incidence. *The Lancet* 350; 235-239.